

била призната као независна. Настављајући на познато Руварчево мишљење Станојевић је у посебној расправи *О одласку Св. Саве у манастир (Свешосавски Зборник I, 1936.)* одбацивао не само Теодосијево причање, да је Растко с руским калуђером отишао у Свету Гору, него чак и Доментијаново, да је најпре отишао у руски манастир. Моје је мишљење, које сам већ раније изнео, да у овом питању немају право ни Руварац ни Станојевић и да су се, обојица, држали само једног, и то за то питање споредног извора.

Главна своје дело, монографију о *Свештом Сави*, објавио је Станојевић 1935. год., о седамстогодишњици Савине смрти. То је пуна биографија и преглед Савина рада на преко 100 страна текста четвртине табака, у врло укусној опреми.¹⁾ И она је писана популарно, и зато што је била намењена ширем кругу није дала, нити је могла дати, све оно што се од ње очекивало и што је Станојевић могао дати. Ми смо се сви надали, да ће његово дело о Св. Сави ући у много појединости, дати слику целе наше монашке средине XII и XIII века, светогорску атмосферу и њена духовна занимања с једне стране, а с друге живот и двор и политику Србије Савина времена. Ја лично знам, да је Станојевић годинама прибирао податке о Савином путу на исток и Савином бављењу у Цариграду. И ово што је дато добро је, и прегледно, и с доста важних сугестија и објашњења, али шта се све још дало развити са оним знањем ствари које је он имао! Мислим да је желео да ова књига буде готова управо о седамстогодишњици и с тога је није радио ни са свим апаратом ни на широј основи. А она би, по мом дубоком уверењу, према оном шта је све он замишљао и припремао, могла бити достојна круна његова рада.

Као допуну биографијама наших краљева Станојевић је, као нови Данило српске хисториографије, израдио, сасвим научно, биографије и наших архиепископа, и то све редом од Арсенија, Савиног наследника, па до Данила II. Студију о архиепископу Арсенију објавио је у *Гласнику Историјског Друштва V, 1932.*, а о осталима у *Гласу CLIII, 1933.* У тим биографијама прикупљено је скоро све што се о тим прво-свештеницима наше цркве писало досад и у изворима и у литератури, и ове студије су сад најбоља основа за израду периода наше цркве XIII и почетка XIV века. Недавно је, после његове смрти, изишао и мали чланак о сереском митрополиту Јакову у *Annales de l'Institut Kondakov X*, у споменици А. А. Васиљева.

¹⁾ О тој књизи писао сам раније у С. К. Гласнику XLIV, 1935, 226—7.